

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-ниң Дээди
Совединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы Өртөө 2 көп.

СЭКП = XXIV СЪЕЗДИНИНГ УТУКУШТУР

УЛУГ АЛДАР, БЕДИК ШАННАЛ

РСФСР-ниң Көдээ тудуш министрствотун коллегиясы болгаш тудуш тудуш материалдар уюштуруш ажилчыларының профессионалиниң Топ Комитетиниң бот чылдың февраль 25-те үндүргөн доктаалы бугаар, 1970 чылдың ийити чартымында кол ажилдар бригадаларының баа механизаторларның аразында социалисттик чарыштын тилекчилери болгаш даш «Тыва көдээ тудуш» трезиниң бир бызаачы бригадалыгына баа болуш механизаторларга хүндүтүг атты болгаш шаанналарын тывыскал.

Ол — бистерге өөрчүтүг медээ, бистин медээ тудушчуларының иштелил мурнакчыларын ажил-камынга бедик үндүрүш.

А кымыр кыдыг алдарын чедип алганы?
«Дээрэ бызаачы бригада» деп хүндүтүг атты Шагаан-Арыг хоорайда А. Шарип удуруткан № 386 көчүрү чорутуш мехколхозунун Петр Гаврилович Гавриловича хуруккан бызаачылар бригадалыгы чедип алган. Мыда ол кили ажилдап турар. Эрткен чылдың ийити чартымында бригада ийи-ийи ат-бүтө ишти чурттаар 6 байынын туткал болгаш улуг ийи кайрамын доо-ларынга киришкен. Ол үеңч иштинде бүтүрүп үндүр ажил нормазын ай саңында ортуула-биле 243 хуу күсүлдүлүм. Ол бригадала чүткө хүндүтүг ат тывыскал эвес, оң кымырчыларын Хүндүлел башкылар болгаш ашча-биле шаңна-выскал, кили бүрүзүгө дыштаныгча че-
сакларын планнаан. Ону март 25-те 300 центнер чедирер дүң саанчылар, калдарчылар бүтү чүдүлүрүн кылды турар.
Салбырчы механизаторлар чакыш хону ажилында иштүрүгү белегивин, кол септелген доошун алган. Уревин арыгыштыган. Чыраа-Базым салбыр-биле социалисттик чарышпа бирги терин адыр, септелген сөстү ээлээр сорудар, таракчыларын ууш кудур-дүшүктүг ажилдап турар.
О. ДУДАРА, салбыр эргелекчизи.

ригча бээр күтүккө баа үндүрүп берген. Механизаторларын иштинде «Дээрэ механизатор» деп ат дэң чарышпа трезини механизациялаа чуртунун эки-ахтарын Георгий Терещенко чылдың сөөлүг адыр абында авария чок, бедик бүдүрүчүлүг ажилдап, ай саңында ажил нормазын 132,5 хуудан эвези эвес күсүлдүп, хой кымыр-чаар чүдүлүрүн камнап алган. Бедик деңгээлде күш-ажылды Александр Манов баа көргүскен. Оларын өөрү бульдозерист Михаил Еков — хой маппаларын специализи, ажилында харыма-салгалыг, техниканы шың ажылап, оң бүдүрүчүлүг болурун үргүтүп чедип ап турар.
Бо үш механизатор министрствотун коллегиясы болгаш профессионалидер Топ Комитетинде ашча шаанналарын алган. Оларга бо удааа бедик атты тывыскал. Чүте дээрэ олар чарышпа бир дугаар ир-ишкен, а чарыштын негеддериниң бугаар ийи удаа тилекчи болура, «Дээрэ механизатор» деп атты тывыскал.
Бистин трезиниң бүтү чурттарынын удурутчуларын моон түңгөлү үндүрүп, бригадалар болгаш кол чүткө ажилдарын ажилчыларының аразында социалисттик чарыштын улам калбартып, коммунисттик күш-ажыл дашт шимчөөшүнүн күштөдүрүп алаар.

В. ГУЗИК,

«Тыва көдээ тудуш» трезиниң инженер.

Сөзүн ээлээр

Чөөн-Хемчик районунун совхозунун Хорун-Дар са а б и рынын ажил-камын СЭКП-ниң XXIV съездинде Директор-аарының төлөөлөөнү таныштып турган, боттарының социалисттик хүндүлелдерин алган. 1971 чылда салбыр-тер-түрү 100 балл малга олаан-дыр 85 хураанын, 100 алай-ны, 80 бызаачы камнап алыр болгаш хой бүрүзүгө

2,5 кг дүктү кыргыч.
Ам үеде салбырда хойуну 55 хуузу төрөп болгаш бүтү төртүтүлгөн 2189 хураанга ам болууда килди дүртүгү таныштып турган хой 19. Хой-жугар М. Шыдаа-оол, О. Са-мыр, О. Кызыл-оол, М. Эрзе-нен оларын кайрамын 80 ажил хуузу охдадык.
Сүт-бараан фермазынын коллегиясы бирги кварталда 277 центнер сүтү күрүгө

Каа-Хемден медээлер

«Кымыр туш» совхозун төп сүт-бараан фермазынын кол-легиясы СЭКП-ниң XXIV съездинде алдар болурун хулаагыниң чедипкинин күсүлдү турар.

Истериниң ажаалаа чегерилгени экижиктешиптен сүт саадым кудулаан. Ол чорук күрүгө сүт садырын-ның бирги кварталынын хү-дөөлөни хуусаа бетинде бү-дүн чартык катал ажыр кү-сүлдүрүн хандыргав.

Саанчылардан Намчат Де-мен-оол бедик көргүзүлгөни чедип ап, бижыгалаан инек бүрүзүгө хүнде 6 литр че-дир сүтү саап ап турар.

Күрүгө эл садырынның бирги кварталынын олаады-ам «Октябрь 30 чылы» кол-хоз 146,6 хуу, «Бургунаар» совхоз 130,5 хуу күсүлдүп, ө-ө-ө ажил-агыларын мурнай берген. Сүт дугаарынын пла-ни сьезд ажиттылар хүнү-гө чедир доозар сорутулам ажил-камын салган.

ЭРГИМ ЭШТЕР КЫЗЫЛЧЫЛАР, ШУПТУ СУББОТНИКЧЕ!

Бистин чурт партиянын XXIV съездинде уткуштур бад чоруур. Күш-ажылга болгаш хой-ниити амыдыралыга чаа-чаа чедипкинер-биле ажаа ужурамыр даш совет ижи бүрүзү, коллентитер, бүдүрүлгелер, албан черлери бүтү күнүн салып турар.

Сьезд — коммунизмге бистин орууустук ээлчегин үе-чады, бистин нүжү-вүстүк көргүзүү болгаш бүтү улуштун улуг байырлы болур.

Бүдүрүлгө, организация болгаш ажил-агы чурттарынын удурутчуларынын СЭКП хооронунга болган чөвүлел хуралында республиканың кайсы-ааламын кол-лективтери сьездинге канчаар белегтешип турарынын дугайын чугаалашкан.

Хоорайнын коллентитер боттарынын хүндүлүг даялгаларын болгаш хүлээл-гөрин шупту алдарлы-биле күсүлдүп шыдар аргалыг дээрзин ажаа демдегизин.

Ол ышаш хоорайнын дашкыны хевириниң дугайында айтырыгыны чөвүлел ху-ралдың киримчиликтери баа улуг кичээлге-биле чугаалашып көргөн. Найсылаалдын шалдарын, кудумчуларын, партия, сессориктерин, бүдүрүлгелерин, организация-ларын болгаш чуртталга бажынарларын даштын чаагай шини кири аргылап, аштар даш март 20-де хоорайнын ниити субботнигиңе үнеринче бүтү кызылчы-ларын кыйгырган.

Ол субботнигиң бистин хоорайының чурттакчыларынын партиянын XXIV съездинде бүтү улуштун улуг байырлы кылдыр уткуурунче чакгыс эп-сеткидиң чүткүлүгө баа бир херчи болур.

Хоорайнын бүтү коллентитери болгаш чурттакчылары бо кыйгырыгы даткир дээрзинге идегелин партиянын хоорай комитети болгаш хооруксуом илереди тур. Хоорайнын чурттакчылары, ШУПТУ СУББОТНИКЧЕ!

ЭРТЕМ КОНФЕРЕНЦИЯЗЫ

НОВОСИБИРСК. (СЭТА). Бүгү-эвеледин көдээ ажил-агы эртемниң Ленин аттыг академиянын Сибирь салбырын, ССРЭ-ниң Эртемнер академиянын Сибирь салбырын эртемдериниң, Новосибирск, Кемерово, Курган, Тюмень, Омск, Томск областтарын, Алтай, Крас-ноярск крайларын колхозтар, совхозтарын, райондарын көдээ ажил-агы организаторын удурутчуларынын, специ-алистериниң эртем конференциязы ажиттыган. Беш чыл дургууда эртем шимчөөшүнүн түңгөлүгүн, чаа беш чылда соругаларын чугаалашып турар.

ТЫВА АССР-НИНГ ДЭЭДИ СОВЕДИНИНГ ПРЕЗИДИУМУНУН ХҮНДҮЛҮЛ БИЖИИ-БИЛЕ Т. Ч. НОРБУНУ ШАННААР ДУГАИЫНДА ТЫВА АССР-НИНГ ДЭЭДИ СОВЕДИНИНГ ПРЕЗИДИУМУНУН

ЧАРЛЫ

Республиканың партия, профессионал организатор хой чылдарда үр-түңгөлүг ажилдамын даш база төртүтүлгө хүндүлел бээр 50 хурааны-биле холбаштыр профессионал-ларын област Чөвүлелиниң даргазы Тамара Чаш-оонова НОРБУНУ Тыва АССР-ниң Дээди Совединиң Пре-зидиумунун Хүндүлел бижии-биле шаңдаар.

Тыва АССР-ниң Дээди Совединиң Президиумунун Даргазы Б. ДОЛЧАМАА.
Тыва АССР-ниң Дээди Совединиң Президиумунун Секретары К. БУДУК-ООЛ.

Кымыр хоорай,
1971 чылдың март 17.

мыны каш удаа үе кир-ти турган.

Ийдириде—Франциянын Ком-мунист партиянын Политбюро-зунун кезиктүү Ги Бесс.

Бөгүн бис, коммунистарынын салтакчылары—Француз ком-мунистер коммунистарынын салтакчылары — Совет Эмеле-линиң коммунистериниң аразында турар-дүң бис деп, ол чугаалаан.

Мында бистер шуптуусу—коммунистарынын оолдар, кы-старынын урутарлар болгаш Ленинниң урутарлар нады-дыр бис. Коммунистың херөөн ал-даракчылары, оң дуржулгазын өөренип көөрү-биле чылган бис.

1947 чылдың Октябрь болза Париж Коммуназынын утку-бүтү делегейниң версальчыла-рында революшчуларын чакырышкан олаан ийи алыш-камын болган. Комму-нистарынын ол дош демсе-жи, амы-гыны оскунган хер-өөн бүтү дилеттерде тилеп турары бөгүн өң көсүдүр.

Чыл партияларын дашкы Чогулук хуралынын делег-төөлө-биле алырга, бистин үеңге кири төрөлгөшүнүн хөгүдөлиниң кол орун ре-акциянын күштеринге ашты-рышканын тавырып турар делегейниң социалист сис-тема, делегейин ажилдыг алыш, бүтү революштур күш-тер тодаралып турар.

Бистин хувиериниң деми-седди национал болгаш деле-гей байдалары чүе чыл му-рунда турганын ышаш эвес. Ол болза хамыктын мурунда В. И. Ленинниң удуруттуу-биле, аажок улуг катарлар-га таварышп турган, револю-штур демиседди тилелгө че-дирип шыдаан силерниң пар-тияларын болгаш силерниң удуруларын ажилда бол-ган; бүтү делегейин усту-а-мын хоралы давам, олуруктүг—фашизмге шим-чиралт согутуу Ада-туртук

Оң укурутук силерниң партияларын ал болур XXIV съездинде ажилы аажок улуг кичээлге-биле айлал-рап, оң шимчирлер бистин чуртуусуна нааба-биле пропагандалаар бис.

Ги Бессин түңгөлүг чуга-алааны:

Эртим эштер, силерниң бүтү чедипкинеринде бисти өөр-тү, биске дуалаан турар. Бистин ниити демиселесте амы-дучалар болур силерге агай байыры чедирип, Ком-мунистын силер-биле кады ал-дарында, өөрөөрине кир-жиргиче чалааны даш өөрү чедипкиниң илеретиле тур бис.

Ги Бессин чугаалаанын үе-ңде адип чакышканын каш-лаа удаа дилинтер тур-ган.

Париж Коммуназынын 100 чылынга тураскалган байыр-ыг хурал «Интернациона-лизм» ырал күсүлдүрү-биле доозулган.

(СЭТА).

ПРОЛЕТАР РЕВОЛЮЦИЯЗЫНЫН БАШТАЙГЫ ЧАҢНЫ

Париж Коммуназынын 100 чылынга холбаштыр Москвага байырлыг хурап

Партия, совет, хой-ниити организаторларын болгаш Совет Армиянын төлөөлө-лериң март 17-де Москвага болгаш байырлыг хуралын Париж Коммуназынын 100 чыл оюнга тураскалган. Ону СЭКП-ниң Москва хоорай ко-митети, СЭКП ТК-нын чымы-да Марксист-ленинниң па-статуту, ВЦИС болгаш ССРЭ-ниң Эртемнер академия-ны эртерген.

Улут тавар байырлаш пия-кир берген. Сөвөңчү до-лгөс—К. Марксиниң, Ф. Эн-гельстин, В. И. Ленинниң портреттери, «1871—1971» дэң саялар адылаалдар чакыан турар. Чектер аразында—Совет Эмелиниң коммуни-стерниң белеке берген ком-мунистарың 67-ти батальону-нун эдилеп турган бэзүгү ту-гу.

Президиумга эштер Л. И. Брежнев, Г. В. Воронов, А. П. Киселевич, А. Н. Косыгин, К. Т. Маурун, А. И. Пельм, Л. С. Полянский, М. А. Суе-лов, А. Н. Шелестин, В. В. Гры-шнев, П. Н. Демичев, К. Ф. Устинов, П. В. Капитонов, К. Ф. Капустин, Ф. И. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, С. С. Соловьев, а ол ышаш аалчылар—ФКП-ниң Политбюро кезиктүү Г. Бесс болгаш ФКП ТК-нын кезиктүү А. Роль-Танга сос-тасты Францианың комму-нист партиязынын делега-циязын, КЕК-ниң секретары А. Аламан болгаш Франци-янын күш-аилдык бүтү-ниити конференциязынын делега-циязынын кезиктүүлерин ко-стүп келдире, чымчашаар эдилп чакыашканын-биле утгаан.

Хуралды СЭКП ТК-нын По-литбюро кезиктүүгө нады-дат, СЭКП-ниң Москва хоорай комитетиниң секретары В. В. Грышнев ажиткан.

— Коммунизм 100 чыл ош-дегейин ажилы ажилы-ын, делегейин коммунист шимчөөшүнүн ийити ба-йырлы болур. Ыччанган совет килтер бистер ол юб-лей-биле холбаштыр сеткил-

сагыжымыс улам зайыштып турар. Совет Эмелиниң коммунист партиязы ком-мунистарынын эгелеш херөө-нин баштайгы тилелгенин ош уламчылдыгы болган. Ол пролетар революциязын тү-дүк, социализмни түгүл бө-лөк туттап. Совет эрге-чагыр-да-биле Коммунистын аразы-да хайл төрөдөшкөн чораан. Коммунистарын күзөл-соруу болгаш өңс соругалары Он-тубурны социалист Улуз революциязы-биле, совет улу-стун мадырыны тилелгенин-биле алерейлетиптип турар.

«Париж Коммуназынын ре-волюштур дуржулгазы бол-ган амы үе» деп илеткеди кыдыры-биле СЭКП Топ Ко-митетиниң секретары Б. Н. Пономарев сөз берген.

Социализм даш демисе-дин бүтү өөрүшүгү болгаш бүтү бергелерин бодурун дур-жулаалында көрүп билген болгаш коммунизм тургу-зушчулук чым-даа чорук көрбөз орун-биле бурунтар-лап бар чоруту ССРЭ-ниң ажилы човырынга илаанын 100 чыл бурунгар бүтү эри-дегейге удуз дилин кийти-шын чакышканын үндүр-гөн чакышканын төөгүтүг эрес-аалдыр чорук эртим бол-ган чок. Шынаа-ла Октябрь-ниң чуртуун ажилыч аны-гымы революштур пролетар де-мисиниң эскафетазы ком-мунистардан хүлөп алган.

Ажилыч аныг Ленинни пар-тиянын удуруттуу-биле ком-мунистарын чедип алыр даш демисежи турганы улуз идеяларын амыдыралга бо-таалдар даш Коммунистын дуржулгазын өөренип көрүп, бүтү-ле шимчирлер чүдүл-гөн кылган.

Коммуна бастырган, ийла-ла-даа оң дугайында, оон идеяларын, дуржулгазы-нын, оң өөрөдүлгөсүн бол-ган чачылдарынын дуга-йында тураскал делегейин революштур шимчөөшүнүн бүтү амыдыралы ажил-чор-удулаанын зарылда көзү бо-го берген. Маркс болган

Энгельс Коммунистын дур-жулгазына үндөөш, эр-темниң коммунизме, револю-штур ажилын шимчөөшүнүн стратегиямын болгаш тактикамын амаарыштыр хамы түңгөлүгүн кылган. XIX болгаш XX чүе чылдар-дын аразында Париж Комму-назынын оң төөгүтүг уру-ушканын, делегейин рево-люштур чорудулаанын оон садырынын үвелеи В. И. Ле-нинниң ажилдарында бижит-тиген.

Коммунанын дуржулгазы-нын чаа-чаа хевирини тода-раткан, чогуур төөгүтүг үеде бодышкылар партиянын практиктик демиселесте ош ажилдап даш Ленин рево-люштур шимчөөшүнүн чым-чы эргиделери болу бээр бүрүзү-биле Коммунист өө-ренип көрүп турган. Чогуу-на оң ажилда Коммунистын ролю Ленинниң үвелеи көр-гөп социалист революция-нын теориязын боттуу-биле байлашканын болгаш ол бис-тин үеңге-чаа болуш эри-жиреве чоруп болган чүт-күлү чидирбейн турар.

Коммунанын шимчирлээр даш өң-өң баштай орады-жып турганын ийи үндөш соопал айтырыларын чогуу канчаар шимчирлериниң үлгөрг-чалаан Октябрьниң социалист Улуз революциязын делегейге көргүскөн деп, Б. Н. Пономарев чугаалаан. Комму-нанын ош чок чорук—бөтүт социализмниң ажил-чор-удулаалында, социалист кел-тир үе даш делегейин ажилыч аныгының деми-седди, Коммунистын херөөн уламчылдыгы — делегейин коммунистын шимчөөшүнүн-го баштайгы делегейин ре-волюштур шимчөөшүнүн тилелгенин. Оон дайыш отрядтарынын бирээн Парижтин коммунистарынын салтакчылары—Француз ком-мунистер боон турар. Ок-тябрьниң салдары-биле бол-ган революштур кудуруш-кунуң байдалына чартык чүе чыл мурунда тыгылган Француз Коммунистын алыг үе-де удуш политикти күш болу

берген. Ол Франциянын ажилыч аныгынын болгаш ажилыч човуу-д ортузунда хүндүлүг ат-адарыг боон турар. ФКП биле СЭКП-ниң аразында марксизм-ленинизмниң, пролетаризм интернационализмин, принциптерин үндөөшкөн бэзүгү ажил-чорудулаанын тарылтаалар турган болган тургу-даа турар. Франциянын коммунист партиязы канча-да Совет Эмелиниң болгаш бистин ажилыч аныгынын чөвүлел ху-ралдың киримчиликтери баа улуз кичээлге-биле чугаалашып көргөн. Найсылаалдын шалдарын, кудумчуларын, партия, сессориктерин, бүдүрүлгелерин, организация-ларын болгаш чуртталга бажынарларын даштын чаагай шини кири аргылап, аштар даш март 20-де хоорайнын ниити субботнигиңе үнеринче бүтү кызылчы-ларын кыйгырган.

Ол субботнигиң бистин хоорайының чурттакчыларынын партиянын XXIV съездинде бүтү улуштун улуг байырлы кылдыр уткуурунче чакгыс эп-сеткидиң чүткүлүгө баа бир херчи болур.

Хоорайнын бүтү коллентитери болгаш чурттакчылары бо кыйгырыгы даткир дээрзинге идегелин партиянын хоорай комитети болгаш хооруксуом илереди тур. Хоорайнын чурттакчылары, ШУПТУ СУББОТНИКЧЕ!

Кызылга байырлыг кезээ

Париж Коммуназынын чүе чыл оюнга тураскалган кезээ байышталга дүң болуп эрген. Ону СЭКП Кызыл хоорай комитетиниң бирги секретары В. В. Доб-ромослов ош сөс-биле ажиткан.

«Париж Коммуназынын херөө өтүм чок» деп илеткеди төөгү эртемниң килдиктери Ю. Л. Арачтын кылган.

Кезгече Кызылдың пасажирлер АТБ-иниң човышкы К. Озак биле ВЛКСМ хооронунун секретары В. Венгерович Коммунистын херөө ажилы човышкы чуртаал кезгече артан болгаш бүтү делегейин пролетарийтер ош үрүтүлгө турар деп чугаалаалар.

БҮРЕН-ХЕМНИН ШОЛБАНЫ

чарда алган социалисттик кулдооларга чечимчиликчиси күүсүп, 100 хойдан-на 25 хураган, бир баптан-на 3 күндүк кыргын алган.

Советтүзү бүгү малчыларга кыттык, ленинчи кыттык, ленинчи чылы — 1970 чылда оназ куженин ички-иңи аяккайдар улуг сорулга Аңгы Борбакшинович Ложаңны мурунга турган. Ышарда булуңуң бедитетин социалисттик хуузагелетте төрүү 100 хойдан-на 100 хураган, бир баптан-на 3 күндүк кыргын бурууңден 3 кг дүктү кыргып алырып айткан. Чайлаңдаашкыч уезиде 16 тона сиңгени булуңуң кужу-биле бедитеттеш, соок дүгүр мурунунда хоюлун калажанын ийи сиңгетин алган. Уугу-да, шамдаа малдын илалкы үеде чин чечим бап бурунгар кыттыктааңа чедиртип, кыттыкты берге уезиде немедө жемгериткени аяккайдан, Массадарга оолашканы эгелериниң буузуңуде булунга аяккайдаа сакманшкитер-биле боду дугуржуп алган, каякан олаң кыттыктаа чедип бедитге туктай чыгар, оларга кадайыйктың-Сар биле ийпиз чөтүгүр сумени берген. Кыштааңа бугу-де аяккайд булуңуң

удуртуулгайнаа ап, малдыг
кышкы аяалда, чөмгөрдөлгө
зип күштөлдүргөн чорук эки
түнөөдөй берген. Барык бүгү
кыш дургузуда чатыс-да
чаш мал хоравал. Кыш че-
дишкенин аяк эрттине
Улуг Левиния төртүүгө
ниендэн бээр 100 чыл болган
нынта хойку -огуленин бе-
лээ-төрүүр чус хой бурузун
ге олааштыр 113 хураган
бир хойдан-на 3,1 кг дуга
ган. Ол түнөөд "Бурунга-
свохвоа оон мурунла каяан-
даа чедин алдылман бедн
корсугу. Итандан 1970-жы

да ажил-агийн бүгү хой жуларын ортуунга калбар ган социалистг чарышка Анчы Борбакшынович Ложат тилекчи бооп үнгөп.

Ленинчи юбилей байырла дынчтөөгүгө мөңгези-бид артып калыры ышкаш, Нока биле Өшкү-Саар Аңчыларга о

ИНГРАД. «Пашекий»
а анык мыйыстыг бо-
д азыраар талазы-би-
гу-Барыш талада өң-
омбинаттың тудуу эге-

Орта мадды ажаап-те-
чемгерери, инекти саар-
мышкаш сүт сөөртүү д-
биле механизаттына
гаш автоматчытына

[illegible]

В. МОЛЬБИ.
ЧУРУКТА: совхозтун му-
накчы хойжузу А. Б. ЛОЖА-
Авторнун фотозу.

Ч а а к в а њ т а л

үеде көстүп турар апарган
Кварталда кудук, магазин мын
чага чедир чок, чурттакчыла
сугну оёке кварталдардан а
турар. Аш-чем магазини ази
ларёк тургузуп ажыдар болза
чурттакчыларга таарымчалы

насы хову ажылдарына белеткел ажылдарын па
ң ээлчеглиг съездизин ажыттынар хүнүнге чедир д
лээлгени Чөөн-Хемчик районнуң «Сүт-Хөл» совхо
ра-Чыраа салбырының механизаторлары болган т
лары хүмүзүнген.

ла айтырыгны коммунал бу
дүүлгези (начальниги э
В. Баранов) өөренип көөрү
чурттакчылар күзөп тура
апарган.

C. TABA-CAMB97.

ону база барымдалаан турар
бис деп, СОКП Т-ның Чан-
гыс секретаря Леонид Бреж-
нев

нуң талаам-биле солуттунмас
амылдыралчы аян-шынчын,
үзд-болдыралдын, сагын-сет-
ки

жирин хандыры турар. Бот-
тарның коммунисттериниң
өмүсүнэзлеп болган Чан-
гыс

турган. Партияның IX съезди-
ниниң буудууде партия ор-
ганизацияларынчын кизир-
т

Төң Комитетдиниң Пленумун-
га тусуяк чугаалашкан.
Партияның XXIV съездин-
и

десери
лерин
аспа-
н

десериң сыйдагың шийитлар
дерип белгеткэр үезиде бар
рымдалан турар. Чыңаз, Со
вет Шылыгының Коммунист
партиясынын алты куну
болду турар чан (үнкү) Про
граммалын ыңдагы арка-бел
беткез болгаш ССРКП-нин
XXII съездин кулалы алгав.
Совет кызылар партиялык
болгаш чурттуу амырлардын
ча тышпалайгыч болушкун
ларны коммунисттер тургу
зушкунда чаа-чаа челишиң
кыныр-биле дөмдөгээр кыч
натчылардагы. Ам бааза-ба
ССРКП-нин XXIV съездин
сыйдагы уткунуруа белет
көмшкөн, акычкан айгы
позкучу тавачылар, совет
интеллигенция партиялык
гавдар узам елдер кыч
тыл, ишорелдин кыч-аңыда
боттардын кученишкында
рып иювудын, бүдүрген
өстүрүрениң пемеледе курал
апарып дилет тын турар.
Озарың чаа бүдүргүзе со
рүгүлалдын айтып ам кун

Ш Ы Н

МЕДИЦИНАДА ЧАА ЧҮҮЛДЕР

**НАРЫН БОРМАШИНА
ВОЛГОГРАД.** Хоорайнын медицина берис-терекселдери кылар саабууда нарын бор-машинанын башталгыч жепи-лери кылып үндүрөт. Ону 25 сааттык электр мотору-биле жетилдирет. Оң деңгем 3,5 килограмм. Чаа бор-машинанын узак жасама-чмоюна суу ая болуп, ажалдаары элги болуп, орук-суура, бажыңа аарам кижилерин эмнелерине таар-мачалар.

**КАРДИОЛОГТАРЫНЫҢ
ТҮНКӨЛӨ**
КИСЛОВОДСК. Мискард инфарктында аарам кижилерин Кисловодскке санатор-курорт аргазы-биле эмнелер таармашпас деп чоокка чедир-ге санап турган. Ичкелээ-даа-даа сары кижилерин кур-портка эмнелер болза элги ажитты деп чүгөнү Кисло-водсктин эмчилеринин эйи-чылда кылаан жайгараалдары башталган турар.

Кисловодскке бо талаа-биле шикчиле ажалдарын СССР-нин Медицина эртеме-нин академиясынын кар-диология институту-биле ка-ды кылып турар. Ам мискард инфарктында аарам кижилерин институтка эмнелерге соонда Кисловодскке чору-турар аарам. Бүгү талаа-биле шикчиле болза чүгө айы-биле эмнелер чорук аарам кижилеринин талаа-биле элги сепидер аарам кижилерге берип турар.

СОВХОЗ-«АПТЕКА»
ГРОДНО. «Большое Можей-ковое» совхоз беш чылдын дүрүлүдүндө чурттуу ам кылар дүрүлүдүлгөсүнө бир эшелек чиг-эти чурттуу чоруккан. Ичкелээ терекселер ромаш-каны, левербойи, сагелер-каны, левербойи болза эске-даа ам кыларларын бары 700 гектарда тарып турар. Ол чедир аргазы-биле (жени-шен) бешти өстүрүп турар. Ичкелээ чүгө даалык элге, аарам-даа ургачын база ап турар. Оларын Украинаже, Польшаже, Приморье край-ге чоруктуулар.

«Большое Можейковое дүрүлгө ол талаа-биле Бело-русскда кара чыгыс тарап-ка-аарам. Элге терекселер үнүштерин өстүрер болза ажал аарам кижиле-биле жетилдиреттир.

КАДЫКЧЫЛАР
СӨӨРҮП АП ТҮРАТ
ДЖАЛАЛ-АБД. (Кыргыз-ССР). Органын Азияда сура-жаран Джалал-Абдын эм-нелеринин Фетана эм-нелеринин беш чиге километр-йрак орунган тускай автома-шиналар-биле шатерлардын Сулакка хоорайнын сөөрүп чедире берген. Хоор-даш үлгүлүрүнүн ажалдарынын кыргызияда деишээр та-лаа-биле комитети ол ма-газын сөөрүтүүн организа-таан.

Ам Тянь-Шаньнын эдект-ринде ол черин маалаш-биле эмнелер тускай эмнелерге ты-мылаан. Ичкелээ баары, ичкелээ системасы аарам кижилерин эмнелерге аял-Патисорекке чыла-лаа нор-байн барып болупар. Эм-нелерини жетилдире медицина ажалдарынын жайгарап турар.

Республиканын өскө-даа эм-нелер кижилерин эмнелер саабууда сөөрүтүүн организа-таан болза оларга чыда-на муң аяма кижиле дашталып ап турар.

ЭМНЕЛЕРНИН ЧАА ТӨВҮ
КРАСНОДАР. Краснода-рын электр-техникалык терекселдери кылар заводунун кичиктик эмнелеринин чы-мыда кылаан дүрүлүсү чаа эмнелер төвү тургусту-ган. Соңу Павката дика жай-райондардан бүткөр болза баар аарам кижилер аял-барып эмнелер болуп.

«Кылаан дүрүлүсүн» ая-мы-биле кадыкчаан кижилерин башталгыч кичикча-дан экирч чана берелер. (СЭТА-нын корр.).

ПАРИЖ КОММУНАЗЫНЫҢ ПРИНЦИПТЕРИ МӨҢГӨ!

Н. Маркстын болгаш Ф. Энгельстын музейинде делгелге. Тура халыктын үгөн Пар-жтин бажынарынын хана-ларынга чүс чылдын мурунда азып турган хуудустар болгаш чарлаалар. 67-ти батальонун отка-кеске канаттыган ту-гу. Коммуназын киражакча-ринин болгаш оңу көргөн ки-жилерин чүраан ховар чу-руктары болгаш дитография-лары... Чаа нинтедидин ал-дарлыг медеэтин — Пар-ж Коммуназын 100 чылдыг турсаадып, К. Маркстын болгаш Ф. Энгельстын Москва-да музейинде март 16-да ажит-тыган делгелге 1871 чылдын кайгамчыктыг болтушунан-арын тозагайы-биле көргүзүп турар.

Пролетар диктатуразынын баштайгы дүрүлүдүлгөсүн тө-гүлүгү ужу-дузанын тайыл-бырлап турар документтерин болгаш К. Маркстын база Ф. Энгельстын ажалдарын ыч-да кадыкчаан-даа артык до-дузу-биле делгез. Эртем-ниг коммунизмин үндөшкө-чилер «дээрн штурман тур-ар» коммуналарга дузала-рынын херезге боттарынын бүгү күжүн берип турганар. К. Маркстын пролетариаттын шикчиле болгаш кедиле-де барып ыма-лаа тилкелерге додузу-биле бүзүрүп чүгээ-лаан өттүр көргөп сөстөрүн ыч-да

бижип каан: «Коммуназын принциптери мөңгө болгаш канча-даа узатканын; олар ажитты ангы хостал-ганын чедип албаан шаанда боттарынын дугайын катап-катап сагыдырар кээр».

Коммуналарнын мадырлыг чоруктарынын дугайын, олар-нын чагааларын почтуурга ды-ка солун. «Өлүштүн шик-тирген мен деп баш ууш чу-гаалап болур!... Мээн бүзүр-лүм кажан-даа өскөрүлбөс, ыч-

чангаш боо аксынын мурун-га-даа моон мурундатым ыч-каш; «Чангыс аай болгаш ча-рылбас республика делгере-зин!» — деп, алтырар мен» — деп, Шарль Амуре кара-бажында бижеп. Сурагып француз революционер То-филь Феррерин кара-бажыга чыгып бижеп чагаанга ду-ка солун. «Мен, Парж Комму-назын кечигүм, оңу тилкелер-нин холунда тур мен... олар мээн бажынын адыр деп

негеп туралар, оңу харын ал-зынар! Амы-тыным өскөрү-чү чорук-биле камгалап алы-рынга кажан-даа чөпшээр-нес мен. Хостут чурттал чо-раан-даа мен, хостут болуп өлүр-даа мен».

Коммуназын интерна-ционалы хевирин айтп, оңу орус киражакчыларын дуга-йын чүгээлап турар матери-алдарын делгелге база көргү-сөп. Парж Коммуназын болгаш ангы-ангы үдөлөрүн

дугайында теманы ыч-да ка-ла-биле чыгыркан. Ичкелээ В. И. Ленинни ажалдары, Россияга 1905 чылдын рево-люциянын болгаш Октябрь революциянын дугайында, совет улустун бо хунгү амы-ралынын дугайында-даа документтер болгаш ном-нар бар. В. И. Ленин-нин ап чорааны К. Маркстын портрети, Парж Коммуна-зын 1964 чылда космоска чөткөп келген тугу база бар. СССР-нин ужудукчу-космонав-тары В. Комаров, К. Феокти-стов болгаш Б. Егоров оларын космоска ужудушкан кылаан «Восход» кораблыга ол чо-раан.

Марк коммуналар «дээрн штурман турар» деп бижаан. Ол көчүтү чечен сөс болган. Бистер ам совет улустун кос-моска мадырлыг чорукун дугайын, Ленинни партиянын дугурулгасы-биле Паржтин коммуналарын идеяларын делгелге эи баштай боттал-дырган улустун дугайын чу-гаалап тура, оң ол сөстөрн дөрт уткамы-биле ажиттып ту-рар апарган бис. В. КНЯЗЕВ.

(СЭТА-нын корр.).
ЧУРУНТА: «БАРИНАДА-НЫН КАМГАЛАЛЫНДА». (Н. Марк болгаш Ф. Энгельс-тин музейинин фондузундан чурук). (СЭТА-нын фотохрониказы).

КУЛЬТУРА АМЫДЫРАЛЫНДАН ОДУРУГЛАР

Музыка школазынын баш-кылары Олег Федорович Мае-пура биле Анатолий Иванович Подбурный үш чүс кижиле киражактыг хейтун ырын ба-йыраал сагында чыгып, чорук-чүлөрн магадаткан турар. Оң киражакчылар — школачылар, уруглар садынын киражакчы-лары болгаш киражакчылар-нын, эмнелге ажалдарынын

дөш суурун өскө-даа чурт-такчылар. Сеткил-сагыш та-лаа-биле көдүрүлүшкүмүз хей-тинтик музыкалыктар ам комбинаттын Култура ба-жынагы пилит ыр капеллазы болгаш улустун хөгжүм херек-селдеринин оркестрин тургу-зары-биле ажиттып туралар.

Шылгараттай музыка чога-ла

дыкчызы Бетховенни музыка-аы дагылап, дугуруларын бажынарында таалааныг динчалып турар... Ол дээр-ге, музыка школазынын анык киражакчыларынын ачы-ам. Элден болгаш анык му-зыкага хандыкчылар мер-жежилди башкыларын дугурулгасы-биле боттары бил-лиг чедип ап, чурттакчы чо-

та үргүлчү солун концертти көргүзүп, музыканы улуска суртаалдарына, школа-аалар-хүлүдүн бедилерине ажиттып чүдүлөрүн кылып турар.

Чыл тудум ол школа-да өөреникчилерин салы өзүп, музыка херекселдеринге ойнаарын дугурулгасы берип, республиканын музыка шко-ларынын ам болуп көрдү-дөнгө белеткенип эгелен.

В. БАРИН.

„Аныяндан адың намна“ деп чүүлге хамаарыштыр

Сайгарып көргөш...

Коммунисттик партия бүгү-дө чүгөн кижиге, кичиктин чагай чорутууга бараалгашып турар. Оң чөйчөкчө херек-чөп амыралдарын бүгү адмырларын, кадык камга-лап, култура чыгыдыкчылар, өөреникчелеринден көрүп болуп. Мындыг магалыг чаа-тай үдө, ылаңгы анык өскө-чүлөрн иштеткен аргалап чурум үрөөр, бот-тодунар, иштетке ажиттып ажал-ипти хоорун ий-чанын ажал-ипти боты хараалдыгы.

Кылаан урун чүгү чы-лишкелерин болуп сүргүлү-дү, чоталаан Степан Сары-оолдун «Шы» солуга на-лаан «Аныяндан адың нам-на» деп чүгүлү номчаан, кижиле бүгү амыралдык сай-тарын, ботунун сагалын иле-реткен. Аныктарын ара-зында чыгыртып кылдаттар, эгитеринин оруну, харын оңу узамчылар, эштеринин.

улуз намызды кичилерин, харын ада-иптин херек үдө-лү сагал сумезин бөккө ал-бас чоруктар бар. Маңа чы-гыс чикер көргүзүр болдум.

Шоламын дооскаалап бээр оң чыл чоолдуулар. Бир өр-едилге чегинип кырып алап, чартын чыл беш чөткөсүлө бөт-көсүлө иштеткен берген бо-луп, алаа чү-лаа болбойн ба-ла бирокке иштеткен бээр. Ша-ге мычар арты-ле тур-гай, а оң «жүгүтү» эртен ортук өөреникчелер чегинип адык хей. Курвунин алаа чыгылаан ажал шүдөлинен анык, оң ада-ипи база-ла алаа олурбаан дээрн билди-гир.

«Олгуус ам улаас дээрн эртенгип болуп» — деп иде-гел хоошун артып. Хамы-нын соонда ол анык ап ада-ипинге ажалдары-биле аа-лыче чыгылап. Мындыг чи-ктер бисте эвээш болаажок,

моон сонгаар ыңдыг таварыл-да бурун алаа артырты бол-бас деп саяалыг бис.

Р. БИРСАНАА.

Бүгү-ниитинин херээ

Бистин совет чуртта ишкы, кыргыларын хүндүлүг, амык-тарын оруу амык, мыдыг күрүм делегейде чок. Назы-ны улгатап азы ажалдар аргамышкыга хамааты-лар күрүм дузаламчыны ап турар. Аарыг журунда ил-валд болган мен. Үе-шак эр-ти, кадымын байдалы бы-жыгып турар.

Каа-даа чорутууга, хей-винттык бүгү-ле чегинип совет кижилерин эвиле.

кээргеч, биче сеткилди ду-газын үргүлчү ажалгап чор-мен. Ол дугайында мен ыч-каш чөкө илвалдир, кыр-гашар болгаш иелер ботта-рынын өөрүшкүзүп сеткил-лиг хамызыдан илеретип ту-рарын санап чөтөсө. Кичи бү-

рүзүн, ылаңгы анык өскө-чүлөрн иштеткен берген бо-луп, алаа чү-лаа болбойн ба-ла бирокке иштеткен бээр. Ша-ге мычар арты-ле тур-гай, а оң «жүгүтү» эртен ортук өөреникчелер чегинип адык хей. Курвунин алаа чыгылаан ажал шүдөлинен анык, оң ада-ипи база-ла алаа олурбаан дээрн билди-гир.

«Спартак» эки тура спорт нинтелинин хаа талаа-биле хоорайнын бирги чери даш маргылдаа 11 шакта эгелээр. «Тайга» стадионда башкы институт-дунун бирги чери даш хаа маргылдаа 11 шакта эгелээр. Ол-ла стадионга «Спар-так» эки тура спорт нинте-лдинин бирги чери даш мар-гылдаа үргүлчүлээр.

Воскресенье кыдыг ма-салыг хемчегер болурун?

Редактор В. С. ШАРАПОВ.

үргүлчүлээр шунтуу аргамыш аарычызы. Коммунисттик нинте-лдини каала-биле тургузул турар бистин чуртуулука мы-дыг чөткөсүлө туруп болбас.

Чаа үе-салаалдык кичиле-рин бүгү тала-биле култур-луг, бедик меделердин, интер-националыг сауга, Төрөн чуртууга, Коммунисттик пар-тияныг бериптег шатроп-чулар кылдыр кияндери — бүгү-ниитинин херээ болуп.

О. СИРИН-ОЛ.

Хөгжүм-чини театрыга хостуг хууш талаа-биле хоорайнын амын бирги чери даш мар-гылдаа 11 шакта эгелээр.

ВЛКСМ хооромунын шаңна-лы даш волейбол маргылдаа-зы 11 шакта эгелээр. «Тайга» стадионда башкы институт-дунун бирги чери даш хаа маргылдаа 11 шакта эгелээр. Ол-ла стадионга «Спар-так» эки тура спорт нинте-лдинин бирги чери даш мар-гылдаа үргүлчүлээр.

Воскресенье кыдыг ма-салыг хемчегер болурун?

Редактор В. С. ШАРАПОВ.

Кызылчылар, силерни чалап тур бис

Часык чылыг хунерде дашталыптарын хунерин топ ажиттап, ша-гуени културлуг эртерлерин кичи күзөсө боор. Март 20-де, субботада дара-зында хемчегер кираж, со-нуураган болуп сепер. Март 19-та, 1-и АТБ-ни кулчу-га ун бугурулгенин тускай хуну өртөр.

Субботада Политкомитет-тин бажыныга үстүк классчыларын конференция-зы болуп. Конференцияны темазы — «Чанын назын им-периализмин сойлап тур», эгелээр хунуускунун 15 шакта. № 1 АТБ-ни кулчу-га авторитаризмга эртем-тех-никтиг депшидинин улусчу университетинин элчелгил кичи эртеринин 10 шакта.

Ол-ла хун эртер 11 шакта хөгжүм-чини театрыга Кызыл хоорайнын хууда болгаш но-манда азы-биле амык бирги чери даш хостуг хуушине маргылдаа эгелээр. «Энер-тик», «Совет Тыянын 10 чыл» база комплекстиг эк-спедициянын Култура ба-жынарында дашталыг кираж-келери 20 шакта эгелээр.

Күш-кузгунун хоорай комитети 2-ти болгаш 3-ку разрядчыларын аразына хоорайнын бирги чери даш шыдыраа маргылдаа эрти-рер.

«Спартак» эки тура спорт нинтелинин хаа талаа-биле хоорайнын бирги чери даш маргылдаа 11 шакта эгелээр. «Тайга» стадионда башкы институт-дунун бирги чери даш хаа маргылдаа 11 шакта эгелээр. Ол-ла стадионга «Спар-так» эки тура спорт нинте-лдинин бирги чери даш мар-гылдаа үргүлчүлээр.

Воскресенье кыдыг ма-салыг хемчегер болурун?

Редактор В. С. ШАРАПОВ.

ЧАГЫКЧЫЛАР БИЛИП АЛЗЫН

Тыянын автосептелге заводу 1971 чылдын марттан эгелээш «ЗИЛ-130» деп автомашинаны, оң шикмедикчин база агрегаттарын капитал септелге кылыры-биле хуузап ап турар. Республиканын бүгү организацылары, бугурулгелери, совхозтары болгаш нолуостары септелге машиналарын дужаап болуп.

Чагыгы кийеринин, септелге фондузун бээринин хуусаазын завод-биле баш уулу доктадып, дугурулуп алыр апар.

ЗАВОДУН ДИРЕКЦИЯЗЫ.

Садып алыкчыларнын кичээнгейинге!

Бо чылдын март 22-ден эгелеп Кызылдын аш-чөм магазини — ГАСТРОНОМГА садып алыкчыларын

ЗАОЧНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯЗЫ

болуп. Садыга келгенерге тускай аналктарын бээр. Анактанын айттырларында долу харынын берип, хереклекчилерин негелде-лерин долу-биле хандырып, садыгы үзегерлиг организаап, чорударында бот-тарынын дузанын чедирин узуу-биле дилеп тур бис.

КЫЗЫЛ САДЫГ.

ПАССАЖИРЛЕРНИН КИЧЭЭНГЕЙИНГЕ!

Кызылдын аэропортунын бүгү хамаатыларга дындадыр болза: Моон сонгаар **КЫЗЫЛ-СЕВИ-ХУТ-СЫСТЫГ-ХЕМ — ЫР-БАН. КЫЗЫЛ-САРЫГ-СЕП** аразына самолёттар хунуун ужуп турар. Мартын 15-тен эгелеп «АН-24» самолёт **КЫЗЫЛ-АБАКАН — КРАСНОЯРСК** аразына хунуун-не үш ужап апарган.

Мартын 20-ден эгелээш, пассажирлер аргыжарынын чаа оруу **КЫЗЫЛ-ХАНДАГАЙТЫ-САГЛЫ** аразына ажиттынар болгаш Хандагайтыга чедер билет өртөз чингез.

Пассажирлер, агаар транспорту амыгалаңар.

КЫЗЫЛ АЭРОПОРТУ.

ЧАРЛАЛ

Аш-чөм магазиннеринге амыл-даар садыгчыларын, кассирлерин, аштакчыларын, чүдүрүкчүлерин Кы-зыл садыг чалап тур. Ажалдарын күзөөннөр амыл шагында кадр кил-дизинге келир.

КЫЗЫЛ САДЫГ.

ЧАЛАП ТУР

Кызыл садыг үш ай хуусаалыг садыг курузунга болгаш бир ай хуусаалыг кассир курузунга өөреникчилер хуузап алы-рын чарлап тур. Курстарга Кызылда чурт-тап турар, 8—10 класстар дооскан, 18 хардан өрү назылыгыларын хуузап алыр. Айда өөреникчилерге 30 рубль стипендия төлөөр. Өөренирин күзөөннөр кадр кил-динге амыл шагында келир.

КЫЗЫЛ САДЫГ.

ЧАРЛАЛДАР, рекламалар

«ӨӨК», «ШИВИАНГ», «САЯН» СОВХОЗТАРЖЕ СИЛЕРНИ ЧАЛАП ТУР.

Күш-амыл курлавыларынын албан чеглери республика-нын барыин талаа райондарында Бий-Хем районун «Өөн», «Саян» болгаш «Шивилит» совхозтарыныче 1971 чыл-да көдөз чонну сайгара көжүрөр амылаы организаап эгел-езин. Организацыг көжүрүлгени кижилерин эки тура кү-зелин база чурттап турган черинге нинтинги амыл-агы-ы-га иделкейлиг киярпн турганын барыдаалап көжүрөр.

Нешкен өг-бүлөлөргө курунун дедир эгитпес дузала-чынын тыспыр болгаш оларын курунун кузели-биле көжү-рер.

Ол дузаламчылар мындыг: өг-бүленин иел ээзинге 20 рубль, а еске көнүгүннеринин кичи бурузунга 10-10 рубль түнүгү дедир эгитпес дузаламчыны көжүп четкен черинге тыспыр бээр.

Көжүп келген черге чурттаар оран-бажык белеп болуп бол-гаш доктааткан норма эзууга нөгө тарыыр черин, сиген не-зип алыр шалау бээр. Ичкелээ чылдык бажык хөдөзүн то-лозиринден хостар, норма эзууга олар чүгүлү база еске-даа коммунал хандырылгасы халас болуп.

Көжүп четкен черинге хууда бажык тудуп алырын күзеп туралар болза, совхоз дамчыштыр 3,5 муң рубльдиг узун хуусаалыг чөзелин ап болуп.

Нешкен чөпшээр каан өг-бүлөлөр көмөринин мурунда артыкчылыг мал-маганын болгаш эт-херекселер сайгарып, амылап турган черинден санамып үнүп алган турар. Пас-порт болгаш шөриг үчүдүндан үндүр бижидип алыр. 16 хар-дан өрү назылыг киярлер паспорттук болуп укурлуг, шко-лалыгыга өөреникчилер дугайында шыныгылаан кылдырып алыр.

Бо талаа-биле Чеве-Хемчин болгаш Барыин-Хемчин рай-куускомнарынын күш-амыл курлавыларынын төлөкчи-леринге бидиришкенин киярер.

ТЫВА АССР-НИН МИНИСТРЛЕР ЧӨВҮЛЕНИНИН КҮШ-АЖЫЛ КУРЛАВЫЛАРЫН АЖЫЛААР ТАЛАЗЫ-БИЛЕ ЭРГЕЛЕЛИ.

АГААР

Кызылга шокор булуттаар, хар чагас. Хаттын күжү секунд-да 7—12 метрден 15—21 метр чедир күштөп.

Бөгүн республикага булут-таар, чамдык черлерге хар чаар. Хаттын күжү секундда 5—10 метр, а барыин район-нарга 20—25 метр чедер.

Бодун тодунар, кияндери куду көөр, арадалар, оор-дун, иштетип ворум-чуруму үрээр, өскө-даа шаа мыдыг

Агаарнын температурасы барыин районнарга 2 градус чыгыдан 3 градус чедир соор, өскөрүнге 1—6 градус соок, Кызылга 0 градус болуп.

22.00—00.15—Шайбалыг хоккейге делегей чемпиондыг. СССР—ГФР, Швейцариядан ламчылыг.

МАРТ 19-ТА
КЫЗЫЛДАН

19.00—Телемедделер (орус дылга). 19.15—«Ада-чурт-тун шымыч төлдөрү». Дамчыдылга. 19.35—Телемедделер (тыва дылга). 19.45—Чарлаалдар, рекламалар. 19.50—«Ни-туш кадым». Тыянын хөгжүм ший театрынын шийиз.

МОСКВАДАН

22.00—00.15—Шайбалыг хоккейге делегей чемпиондыг. СССР—ГФР, Швейцариядан ламчылыг.

МАРТ 19-ТА

«НАВЫРАЛ»: «Чүрөөм туткан кижип» 9.40, 11.35, 13.30, 15.25, 17.20, 19.45, «Дат кичиге чүгө чүгүлаа», «Эгел-сагыш атактамы», «Чүрөөм туткан кижип» 21.10 шактарда.

«ПИОНЕР»: «Боникурлук чүрээ» (1-ти, 2-ти кезектерн) 9.40, 11.40, «Эдуард Вираль»,